

Poruchy chování

Alexander Lazar

alexan.lazar@gmail.com

Literatura

VOJTOVÁ, Věra. *Kapitoly z etopedie*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2004. 94 s. ISBN 8021035323.

VOJTOVÁ, Věra. *Úvod do etopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno : Paido - edice pedagogické literatury, 2008. 127 s. ISBN 9788073151669.

ČERVENKA, Karel. *Sud, který nemá dno? Potřeby dětí s poruchami emocí a chování očima výchovných profesionálů*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 139 s. ISBN 978-80-210-8138-3.

ŠVARCOVÁ, Eva. *Vybrané kapitoly z etopedie a sociální patologie : učební text*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2009. 162 s. ISBN 9788070419595.

JEDLIČKA, Richard. *Děti a mládež v obtížných životních situacích : nové pohledy na problematiku životních krizí, deviací a úlohu pomáhajích profesí*. Vyd. 1. Praha : Themis, 2004. 478 s. ISBN 8073120380.

Literatura

MATĚJČEK, Zdeněk. *Osvojení a pěstounská péče*. 1. vydání. Praha: Portál, 2002. 152 s. ISBN 80-7178-637-3.

VÍTKOVÁ, Marie. *Integrativní speciální pedagogika*. 2. vydání. Brno: Paido, 2004. 464 s. ISBN 80-7315-071-9.

PACNEROVÁ, Helena a kol. *Vybraná téma výchovatelské praxe. Inspirace pro vychovatele v zařízeních ústavní a ochranné výchovy*. 1. vydání. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2012. 136 s. ISBN 978-80-87652-59-6.

FISCHER, Slavomil., ŠKODA, Jan. *Sociální patologie*. Praha: Grada, 2009. 218 s. ISBN 978-80-247-2781-3.

Literatura

MÜHPACHR, Pavel. *Vývoj ústavní péče*. Brno: Masarykova universita, 2001. 50 s. ISBN 80-210-2512-3.

PTÁČEK, Radek a kol. *Vývoj dětí v náhradních formách péče*. Praha: MPSV, 2011. 56 s. ISBN 978-80-7421-040-2.

STANKOWSKI, Adam. *Nástin problematiky etopedie a sociální patologie*. 1. vydání, Ostrava: Ostravská universita, 2004. 140 s. ISBN 80-7042-360-9.

Internetové zdroje

www.msmt.cz

www.ddubrno.cz

[www.dum-**brno**.cz](http://www.dum-brno.cz)

www.ddu-liberec.cz

Poruchy chování

Inkluzivní vzdělávání

Problém s ADHD a s poruchami emocí

bezpečí dětí

stížnosti rodičů

Etopedie

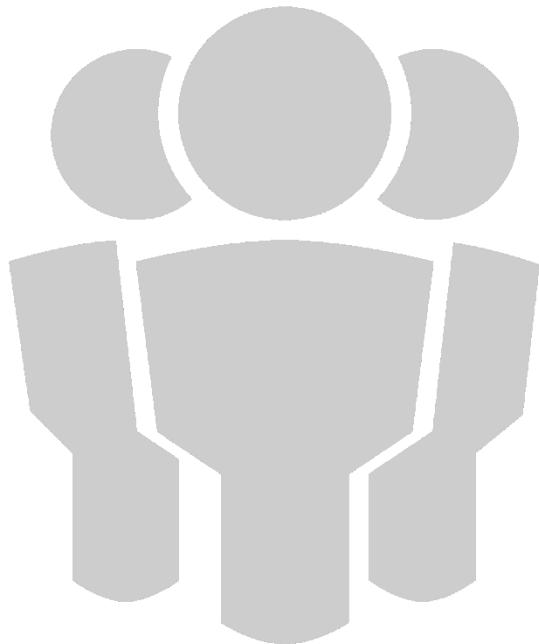
speciálně pedagogická disciplína, která se zabývá rozvojem, výchovou a vzděláváním dětí, mládeže a dospělých, kteří mají poruchu emocí a chování

Poruchy chování

... odchylka v oblasti socializace, kdy jedinec není schopen nebo ochoten respektovat normy chování a práva druhých na úrovni odpovídající jeho věku, event. na úrovni jeho rozumových schopností

(Vágnerová, 2005, s. 143)

Z nabízených výroků:

1. Vyberte ty, které podle vás nejlépe charakterizují poruchy chování
2. Vytvořte vlastní definici
3. Popište vlastní zkušenost

15 minut

Dítě v riziku

Dítě s problémy v chování

Dítěte s poruchou v chování

Vágnarová

Disociální

Asociální

Antisociální

Němec

Agresivní

Neagresivní

Vágnarová

Klasifikace dle Vojtová

1. Dítě reaguje vcelku přiměřeně a očekávanými způsoby na problémy denního života. Problémy v chování odpovídají zvláštnostem daného věku a normám sociálního prostředí, v němž se dítě pohybuje. Dítě se umí dostatečně ovládat a korigovat své reakce.
2. Dítě změní své chování a reaguje odlišně než jindy v důsledku krizové životní situace jako je rozvod rodičů, narození sourozence, těžká nemoc blízké osoby.
3. Vymyká-li se dítě svým chováním obecnému očekávání je toto způsobené jeho nedostatečnou schopností přizpůsobovat se podmínkám. Ve škole je dítě schopné se ovládat, má problém vyrovnat se změnami v blízkém sociálním prostředí.
4. U dítěte se projevuje zafixované a opakované nevhodné chování. Svůj negativní sebeobraz vnímá jako nezměnitelnou věc. Chování lze ovlivňovat odbornými intervencemi v rámci jeho sociální sítě.
5. Jde o dítě, u něhož se projevuje zafixované a opakované nevhodné chování s výraznými symptomy, které neumožňují jeho další vzdělávání v běžném školním prostředí. Je nezbytné jej vyjmout z jeho aktuálního sociálního kontextu. Je zřejmé, že poruchám chování pak odpovídají zhruba poslední dva stupně této vývojové škály.

Projevy poruch chování

Vzdorovitost

Lhaní a podvody

Krádeže

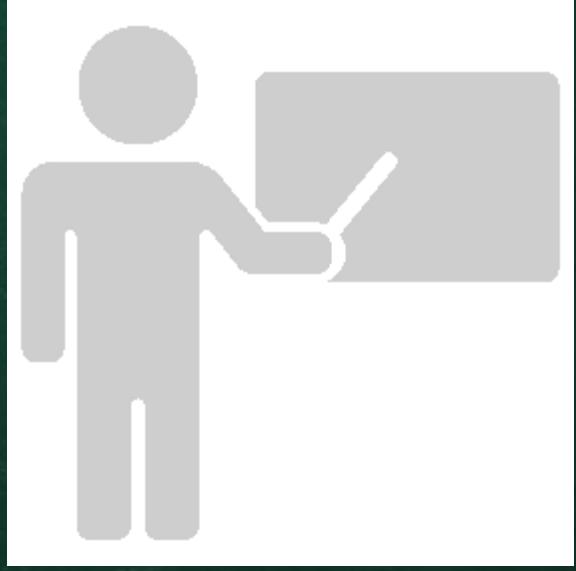
Záškoláctví

Šikana

Potulky a útěky

Žák s poruchou chování v běžné základní škole

Středisko výchovné péče

- dobrovolnost
- práce s rodiči
- kontakt se školou
- odpolední zájmové programy
- terapie

Kde je problém?

škola

rodina

vrstevníci

??????

Diagnostický ústav

diagnostické zařízení tzv. prvního kontaktu pro děti, které mají být umístěny v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Dětský diagnostický ústav

- 6 – 16 let
- povinná školní docházka
- koedukované skupiny

Diagnostický ústav pro mládež

- 15 – 18 (19) let
- po ukončení povinné školní docházky

Umístění do diagnostického ústavu

na doporučení OSPOD

soudní
rozhodnutí

Předběžné opatření

Rozhodnutí o ústavní
výchově

Rozhodnutí o ochranné výchově

Legislativa

Zákon č. 109/2002 sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů

Úkol diagnostického ústavu

Rodina

Dětský domov

Výchovný ústav

Psychiatrie

Boletice

Personální obsazení diagnostického ústavu

Etoped

Psycholog

Sociální pracovník

Učitel

Vychovatel

Asistent pedagoga

Dětský diagnostický ústav
středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna
Brno, Hlinky 140

DDÚ Brno

Záhytné pracoviště

DDÚ Brno

evřené dveře

věra

zitivní motivace

vazování pozitivních vztahů

nderová vyváženost

ková vyváženost

ychoterapie

munitní systém

Škola DDÚ Brno

- I. 1. – 5. třída
- II. 6. a 7. třída
- III. 7. a 8. třída

Hlavní úkol

- budovat pozitivní vztah ke škole, ke vzdělání a k povinnostem
- nastolení správného denního rytmu (vstávání atd.)
- škola formou zážitků: sport, kulturní akce, výuka v přírodě